

РЕШЕНИЕ

№ 23295

гр. София, 10.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав, в
публично заседание на 20.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **56** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс, във връзка с чл. 118 от КСО.

Образувано е по жалба на И. К. Т. срещу Решение № 1040-21-670/18.11.2025 г., издадено от Директора на ТП на НОИ С.-град, с което е отхвърлена жалба вх. № 1012-21-1294/04.11.2025 г. срещу Разпореждане № 214-00-15263-5/27.10.2025 г. на за ръководител на осигуряването за безработица, с което е постановен отказ да ѝ бъде отпуснато парично обезщетение за безработица по реда на чл. 54а от КСО.

Релевират се доводи, че оспорваният акт е неправилен и незаконосъобразен. Твърди се, че към датата на връчване на Заповед № 736/12.09.2025г, издадена от директора на Националния Комплекс по култура с лица за изучаване на италиански език и култура /НУККЛИИЕК/, няма изискуемия осигурителен стаж, съгласно чл. 15, ал. 1, т. 10 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, а именно- 36 години и 6 месеца, макар и да има навършената възраст за пенсиониране. Поддържа, че отговаря на законовите изисквания за получаване на ПОБ, а именно: 1. Осигурявана е за фонд „Безработица“ през всичките 18 месеца назад, потвърдено от органа; 2. Регистрирана е в Бюрото по труда, за което притежава карта за регистрация; 3. Не е придобила право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, тъй като няма изискуемия осигурителен стаж, което се потвърждавало от служебно изисканата информация, обективирана в писмо с вх. № 1019-21-17533/21.10.2025г от Дирекция „Пенсии“; 4. Не получава пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а или професионална пенсия по чл. 168. Според жалбоподателя административният орган не правил разлика между придобито право на т.нар. ранно пенсиониране по реда на чл. 69в, ал. 1 от КСО /с цитираната на стр. 3 от обжалваното

решение дата- 18.12.2019г./ и получаване на пенсия за осигурителен стаж и възраст /ПОСВ/ в намален размер по чл. 68а. Моли съда да отмени оспорвания акт като незаконосъобразен, на основание чл. 146, т. 4 и т. 5 от АПК и да постанови изплащане на обезщетение за безработица. Претендира разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез процесуален представител адв.П., поддържа депозираната жалба и моли съда да я уважи. Счита, че освен незаконосъобразно решението е и житейски необосновано предвид обстоятелството, че е прекратено трудовото правоотношение на Т. поради пенсиониране без тя да е навършила пенсионна възраст и да има осигурителния стаж, т.е. без да са налице кумулативните предпоставки за прекратяване на трудовото правоотношение по чл.381, ал.1, т.10 КТ. Претендира разноски. Подробни съображения представя в допълнително ангажирани писмени бележки. В същите твърди, че уволнението е обжалвано пред Софийски Районен съд и макар Решение № 3985/28.02.2026 г. постановено от 123 състав по гр.д. № 20251110151264 да не е влязло в сила, то представлява съдебен акт, с който е установена незаконосъобразност на заповедта за уволнение и И. Т. е възстановена на предишната, заемана от нея длъжност.

Ответникът, чрез процесуален представител в открито съдебно заседание оспорва жалбата, моли съда да отхвърли оспорването и потвърди решението като правилно и законосъобразно. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. В дадения от съда срок представя писмени бележки, в които подробно развива аргументите си.

Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Със заявление от 17.09.2025 г., подадено чрез Дирекция “Бюро по труда - Л.“, И. К. Т. е депозирала искане за отпускане на ПОБ на основание чл. 54а от КСО, като приложила заповед № 736/12.09.2025 г. за прекратяване на трудовото й правоотношение с осигурител ”НАЦИОНАЛЕН УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА С ЛИЦЕЙ ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА С УЧАСТИЕТО НА РЕПУБЛИКА ИТАЛИЯ”, ЕИК[ЕИК] на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда /КТ/, считано от 12.09.2025 г.

От представените документи и наличната информация в Регистъра на осигурените лица длъжностното лице установило, че към датата на прекратяване на трудовото правоотношение-12.09.2025 г., жалбоподателката е осигурявана повече от изискващите се 12 месеца, от последните 18 месеца. Установено е също, че към 12.09.2025 г. И. Т. отговаря на изискванията за навършена възраст за придобиване право на ПОСВ

В изпълнение на разпоредбата на чл. 1, ал. 6 от Наредбата за отпускане и изплащане на парични обезщетения за безработица, с уведомително писмо с изх. № У-214-00-15263- 1/24.09.2025 г., от Т. е изискано да представи оригинали на документи, удостоверяващи трудов и/или служебен, и/или осигурителен стаж, поради навършена възраст за придобиване право на ПОСВ.

С разпореждане № 214-00-15263-1 от 24.09.2025 г. производството по отпускане на ПОБ е спряно на основание чл. 54г, ал. 4 от КСО, до представяне от И. К. Т. на изисканите документи, необходими за преценка правото на ПОБ.

Видно от справка с вх. № 214-00-15263-2, на 09.10.2025 г. И. К. Т. е представила 5 броя документи за трудов и осигурителен стаж.

С разпореждане № 214-00-15263-2 от 16.10.2025 г. производството по подаденото заявление вх. № 214-00-15263/17.09.2025 г. за отпускане на ПОБ е възобновено на основание чл. 55 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Във връзка с предотвратяване на неоснователно изплащане на ПОБ на лица, придобили право на ПОСВ, всички представени от И. К. Т. документи за придобит трудов и осигурителен стаж, са

изпратени с писмо изх. № 1019-21-17533#2/10.10.2025 г. в Дирекция "Пенсии" за извършване на преценка по правото на жалбоподателя на ПОСВ към 12.09.2025 г.

С разпореждане № 214-00-15263-3 от 16.10.2025 г., на основание чл. 54г, ал. 4 от КСО, е спряно производството по отпускане на ПОБ до извършване на преценка за придобиване право на пенсия поради навършена възраст по чл. 68 от КСО по представени от И. К. Т. документи, удостоверяващи стаж, във връзка с разпоредбата на чл. 54а, ал. 1, т. 2 от КСО.

С писмо вх. № 1019-21-17533#4/21.10.2025 г., от Дирекция "Пенсии" при ТП на НОИ- С. град е предоставена служебна бележка изх. №1029-21-10413, видно от която на основание чл. 104 от КСО общият осигурителен стаж превърнат към III категория труд на И. К. Т. е 34 години, 08 месеца и 27 дни и същата е придобила право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69в, ал. 1 от КСО към 18.12.2019 г.

С разпореждане № 214-00-15263-5 от 27.10.2025 г. на ръководителя на осигуряването за безработица, на основание чл. 54ж, ал. 1 във връзка с чл. 54а, ал. 1, т. 2 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, е отказано отпускане парично обезщетение за безработица /ПОБ/ по чл. 54а от КСО на жалбоподателя, поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст /ПОСВ/ по чл. 69в, ал. 1 от КСО към 18.12.2019 г.

Разпореждане № 214-00-15263-5 от 27.10.2025 г. е оспорено по административен ред и с обжалването в настоящото производство Решение № 1040-21-670/18.11.2025 г., издадено от Директора на ТП на НОИ С.-град, е отхвърлена жалба вх. № 1012-21-1294/04.11.2025 г. срещу Разпореждане № 214-00-15263-5/27.10.2025 г. на за ръководител на осигуряването за безработица, с което е постановен отказ да бъде отпуснато парично обезщетение за безработица по реда на чл. 54а от КСО на И. К. Т..

Приета по делото е административната преписка и допълнително ангажираните писмени доказателства.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е допустима- подадена е в срок, от лице, за което е налице правен интерес от обжалването, срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт.

Разгледана по същество, е неоснователна.

Видно от представените по делото заповеди (Заповед Заповед № 1015-21-300/05.12.2024 г. на директора на ТП на НОИ С.- град за възлагане функциите на административни органи по чл. 54ж, ал. 1 и, ал. 3 КСО и Заповед № 1712/17.08.2015 г.), обжалваното решение на директора на ТП на НОИ- С. град и разпорежданията на длъжностно лице на осигуряването за безработица, са издадени от компетентни органи в рамките на материалната компетентност на органа, в установената форма, като са спазени административнопроизводствените правила и същите съдържат фактически и правни основания. В хода на проведеното административно производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Оспореното решение е постановено по жалба на И. Т. срещу Разпореждане № 214-00-15263-5/27.10.2025 г. на за ръководителя на осигуряването за безработица, с което на основание чл. 54ж, ал.1 във вр. чл.54а, ал.1, т.2 от КСО е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица по чл.54а от КСО, поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст към 18.12.2019 г.

Спорът по делото е концентриран върху това дали жалбоподателят /учител/ е придобила право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, и в частност по чл.69в, ал.1 КСО, и в случай, че е придобито право за такава пенсия, то съставлява ли този факт отрицателна предпоставка за отпускане на ПОБ, вкл. при положение, че такава пенсия не е отпусната и получавана, като тезата на жалбоподателя е, че не е налице дублиране на осигурителни плащания.

Нормата на чл.54а, ал.1 от КСО определя, че право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд „Безработица“ най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които: имат регистрация като безработни в Агенция по заетостта; не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в РБ или пенсия за старост в друга държава или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл.68а или професионална пенсия по чл.168 и не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по чл.114а, ал.1 от КТ. От разпоредбата е видно, че една от отрицателните предпоставки за правото на ПОБ е придобито право на пенсия за ОСВ, като законодателят не е обвързал тази предпоставка с реализирането на това право с изключение на пенсията за ОСВ в минимален размер по чл.68а от КСО и на професионалната пенсия по чл.168 от КСО, за които се изисква да бъдат получавани, респективно отпуснати. Следователно регламентирания материални предпоставки за придобиване на ПОБ са свързани както с внасянето или дължимостта на осигурителни вноски във фонд „Безработица“ за определен от законодателя период от време преди настъпване на осигурения социален риск, така и с обстоятелството дали лицето е придобило право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в РБ или пенсия за старост в друга държава по общия ред; или има отпусната пенсия за ОСВ в намален размер по чл.68а от КСО или професионална пенсия по чл.168 от КСО. Т.е. за придобиване на право на ПОБ законодателят изисква кумулативно наличието на прекратяване на осигуряването, определен размер осигурителен стаж за риска „Безработица“, регистрация в Агенция по заетостта, да не е придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и да не се упражнява трудова дейност, за която лицето подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО. Регламентираната с чл.54а, ал.1, т.2 от КСО законова забрана за съвместяване на осигурително плащане за парично обезщетение за безработица и на придобито субективно право на пенсия за осигурителен стаж и възраст е с цел да се предотврати едновременното и припокриващо се получаване на две осигурителни плащания на две различни основания и от два различни фонда, които да заместят доходите от трудова дейност при невъзможност на осигуреното лице да полага труд. Изводимо от изложеното, правото на ПОБ бива изключено с придобиване на право на пенсия за ОСВ и от реализираното право на ранно пенсиониране по чл.68а и съответно чл.168 КСО.

Пенсиите за осигурителен стаж и възраст са регламентирани в Глава шеста „ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ“, Раздел I „Пенсии за осигурителен стаж и възраст“. В разпоредбата на чл.68, ал.1 КСО са определени условията, при които се придобива право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по общия ред, а именно при навършване на възраст 60 години и 10 месеца от жените и 63 години и 10 месеца от мъжете и осигурителен стаж 35 години и 2 месеца за жените и 38 години и 2 месеца за мъжете. От 31 декември 2016 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година, както изрично е регламентирано в с.з. В случая няма спор, че жалбоподателят Т. не е отговаряла на условията по чл.68 КСО. Същата не е отговаряла и на изискванията по чл.68а или по чл.168 КСО, за които законодателят е въвел и изискване не само да е придобито такова право, но и да бъде отпусната и получавана такава пенсия.

От приложените по делото доказателства обаче се установи, че жалбоподателят е придобила право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.69в, ал.1 от КСО. Съгласно чл.69в КСО „Придобиване право на пенсия от учителите“, учителите придобиват право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при навършване на възраст 57 години и 10 месеца от жените и 60 години и 10 месеца от мъжете и учителски осигурителен стаж 25 години и 8 месеца за жените и

30 години и 8 месеца за мъжете. От 31 декември 2016 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година, както следва: 1. до 31 декември 2029 г. възрастта за жените се увеличава с по 2 месеца за всяка календарна година, а от 1 януари 2030 г. – с по 3 месеца за всяка календарна година до достигане на 62-годишна възраст; 2. до 31 декември 2017 г. възрастта за мъжете се увеличава с по 2 месеца за всяка календарна година, а от 1 януари 2018 г. – с по 1 месец за всяка календарна година до достигане на 62-годишна възраст /ал.1/. Съгласно ал.5 лицата, които заемат учителски длъжности, и зачитането на осигурителния стаж за учителски по смисъла на този кодекс се определят с наредбата по чл. 106.

В случая от доказателствената съвкупност, вкл. от представените от жалбоподателката документи, се потвърждават фактическите установявания, обективирани в служебна бележка изх. № 1029-21-10413- на основание чл.104 КС общ осигурителен стаж превърнат към III категория труд: 34 г. 8м. 27 д., като е лицето е придобило право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.69в, ал.1 КСО към 18.12.2019 г.

Предвид изложеното настоящият съдебен състав намира, че доколкото пенсията по чл.69в, ал.3 от КСО е лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, то с придобиването на правото на осигуреното лице /учител/ на такава пенсия се препятства получаването на ПОБ. Обстоятелството, че пенсията не е отпусната и изплащана на жалбоподателя е ирелевантно, тъй като законното изискване е само за придобиване на право на такава пенсия, за разлика от пенсиите по чл.68а и чл.168 от КСО, които трябва да бъдат и отпуснати. След като И. Т. е придобила право на пенсия за ОСВ, то същата няма право на ПОБ, тъй като по силата на чл.54а, ал.1, т.2 от КСО самото придобиването на право на пенсия за ОСВ се явява отрицателна предпоставка за изплащането на ПОБ.

Във връзка с довода на жалбоподателя, че с решение на СРС /невлязло в сила/ е отменено уволнението на И. Т., съдът установи след публична справка за постановени актове на СРС, че по гр.д.№51264/2025 г. по описа на СРС, 123 с-в, е постановено Решение №3958/28.02.2026 г., с което е отменено уволнението на жалбоподателя със Заповед от 12.09.2025 г. на директора на НАЦИОНАЛЕН УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА с Лицей за изучаване на италиански език и култура, [населено място], на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда, поради „придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст“, считано от 12.09.2025 г., като незаконосъобразно, на основание чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ и е възстановена същата на длъжността, заемана от нея преди уволнението– „Главен учител– БЕЛ, общообразователен предмет в гимназиален етап“ при НАЦИОНАЛЕН УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА с Лицей за изучаване на италиански език и култура, [населено място], на основание чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ. В мотивите на същото решение е прието, че от Служебна бележка на длъжностно лице при НОИ ТП С.– град, Дирекция „Пенсии“, приложена към писмо на Директор НОИ ТП С. – град, приета като доказателства по делото е видно, че ищцата е придобила право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69в, ал. 1 от КСО към 18.12.2019 г., като на основание чл. 104 КСО общият осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд към датата на издаване на служебната бележка възлиза на 34 години, 8 месеца и 27 дни. Посочено е, че по правилата на чл. 328, ал. 1, т. 10, предл. 1 КТ работодателят може да прекрати трудовия договор с

работник или служител, като отпрати до последния писмено предизвестие в сроковете по чл. 326, ал. 2 КТ при придобиване от служителя право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, освен в случаите на чл. 69в КСО. Т.е. от потестативното право на работодателя да прекрати трудовия договор с работник или служител по чл. 328, ал. 1, т. 10 КТ изрично е изключена хипотезата на чл. 69в КСО, установяваща придобиване от учителите на право на „намалена пенсия“ за осигурителен стаж и възраст. За да са налице предпоставките на чл. 328, ал. 1, т. 10, предл. 1 КТ е необходимо към датата на връчване на писмения акт за прекратяване на трудовия договор, служителят да е придобил право на пълна пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1– 3 КСО, като кумулативно е достигнал определената в закона възраст и установената в закона продължителност на осигурителния стаж. Т.е. в цитираното решение, което не е окончателно е постановено за незаконно уволнението на Т. по реда на чл.328, ал.1, т.10 КТ именно поради наличие на хипотезата на придобиване на право на пенсия по чл.69в КСО, която хипотеза е изрично изключена от приложното поле на посоченото правно основание за прекратяване на трудовия договор.

При това положение и доколкото се установява, че Т. е придобила право на пенсия по чл.69в КСО, то за нея не е възникнало правото на ПОБ независимо, че реално не е получавала такава пенсия. Същата не би имала такова право на ПОБ и при окончателна отмяна на прекратяването на трудовото й правоотношение, тъй като ще е налице отрицателната предпоставка по чл.54а, ал.1 КСО- липса на прекратено осигуряване, респ. това би довело до получаване на две осигурителни плащания на две различни основания и от два различни фонда, които да заместят доходите от трудова дейност при невъзможност на осигуреното лице да полага труд. Ето защо доводите на жалбоподателя в тази насока са неоснователни.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение и потвърденото с него разпореждане са законосъобразни, тъй като са издадени от компетентен орган, при спазване на административнопроизводствените правила в съответствие с материалния закон и с неговата цел. С оглед на това жалбата следва да бъде отхвърлена.

При този изход на делото на ответника се следват разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лева или 102,26 евро, определено на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, във вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ. *Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София - град, 73 състав*

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. К. Т. срещу Решение № 1040-21-670/18.11.2025 г., издадено от Директора на ТП на НОИ С.-град, с което е отхвърлена жалба вх. №

1012-21-1294/04.11.2025 г. срещу Разпореждане № 214-00-15263-5/27.10.2025 г. на за ръководител на осигуряването за безработица.

ОСЪЖДА И. К. Т., с ЕГН- [ЕГН], да заплати на Националния осигурителен институт сума в размер на 102,26 евро за юрисконсултско възнаграждение.

Решението съгласно разпоредбата на чл. 119, във връзка с чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "б" КСО е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

СЪДИЯ: